MEDICINA REGENERATIVA, UNA ALTERNATIVA AL QUIRÒFAN

14 octubre, 2020

La medicina regenerativa (també anomenada “teràpia cel·lular”) és una de les disciplines en creixement dins de la medicina esportiva per la seva capacitat per canviar el tractament de molts pacients amb lesions i aconseguir evitar el pas pel quiròfan quan sembla que ja no hi ha altre remei. Amb aquesta tècnica, que també s’utilitza després d’una operació, pretén recuperar íntegrament el teixit a partir del mateix teixit lesionat.

Teràpies amb cèl·lules com plasma ric en plaquetes, cèl·lules de placenta, cèl·lules mare… Dins de la medicina regenerativa s’inclouen habitualment vàries teràpies, algunes tenen l’eficàcia científica provada i altres encara estan en fase d’investigació i no tenen encara base científica.

El fonament de les teràpies i tractaments que abasteix la medicina regenerativa és optimitzar els processos de recuperació tissular. La recuperació d’una lesió muscular, òssia, tendinosa o lligamentosa pot ser de dues formes: al 100% del teixit danyat (per exemple, si es trenca un os es forma una altra vegada) o, com en el múscul, un procés de fibrosi o cicatrització; es forma una cicatriu que no és igual que el teixit previ i pot condicionar noves lesions o dolor crònic.

Medicina regenerativa, generada pel mateix pacient

És aquí on intervé la medicina regenerativa, un tractament a base del qual genera el mateix pacient. No només es cicatritza amb una cicatrització, veiem que també es pot recuperar amb muscle. En lloc de posar antiinflamatoris que bloquegen el procés de cicatrització, s’estudia la fisiologia de com es repara un teixit i s’afavoreix la reaparició d’aquest.

Dintre dels tractaments de medicina regenerativa podem citar els següents:

Factors de creixement

L'aplicació de factors de creixement és el més estès, consistent en el fet que al pacient se li aplica una mostra processada del seu propi plasma sanguini. Els factors són un conjunt de proteïnes que estan presents en el plasma sanguini i en les nostres plaquetes, i que juguen un paper crucial en la regeneració dels teixits.

Per obtenir aquest plasma ric en factors de creixement, se centrifuga una mostra de sang del mateix pacient, en un procediment desenvolupat per diferents laboratoris.

Després de l'obtenció del plasma enriquit, aquest s'aplica mitjançant una infiltració, que pot realitzar-se en fins a tres fases en un marge d'unes tres setmanes. Per realitzar un tractament eficaç, les infiltracions han de realitzar-se sota guia ecogràfica. Si parlem de tendons o lligaments, sabrem exactament on estem infiltrant i això és molt més eficaç que posar-ho a cegues.

Aquesta, sense dubte, és la tècnica més popular i contrastada en medicina regenerativa. Amb aquesta tècnica, es pot sanar més de pressa i molt millor de lesions greus. Malgrat que és un tractament que no està a l'abast de tothom, ja s'aplica en alguns casos greus de jugadors de la Mutualitat Catalana de Futbolistes.

No es tracta d'una infiltració amb efecte immediat, sinó que poden passar dies o setmanes fins que es notin els seus efectes.

En un trencament muscular, l'ideal és aplicar-lo abans de les 72 hores per guanyar efectivitat. La tècnica ofereix molt bons resultats en osteoartrosi, tendinopaties o trencaments fibril·lars.

No té efectes adversos, perquè s'està aplicant la mateixa sang del pacient. Hi ha pacients amb patologies cardíaques als que no se'ls pot aplicar antiinflamatoris i això és una alternativa per ells. No hi ha contraindicacions, però el pacient ha de tenir el colesterol i àcid úric controlats, perquè que d'altra manera la mostra de plasma pot

ser inservible.

La infiltració de cèl·lules mare del teixit adipós

La infiltració de cèl·lules mare del teixit adipós és un procés semblant al d'obtenció de plasma ric en plaquetes, amb la diferència de què en aquest cas les cèl·lules mare s'obtenen d'una espècie de liposucció. El mecanisme d'acció és lent, i no està massa difós. Però, s'estan desenvolupant investigacions molt interessants, com aquesta, que posa el focus d'atenció en el seu potencial reparador per malalties cardíaques, com la isquèmia.

Tècniques de medicina regenerativa en quiròfan

Subsidiàriament, poden aplicar-se tècniques de medicina regenerativa en quiròfan. És el cas de les implantacions de cartílag. És una opció sempre supeditada a què les anteriors no siguin exitoses. No són operacions complexes. Es realitzen mitjançant artroscòpia, en dos temps: extraient primer el cartílag i produint després la infiltració.

També s'estan realitzant estudis per avaluar l'eficàcia de l'aplicació combinada de vàries d'aquestes tècniques, al gual alguns afegeixen les infiltracions d'àcid hialurònic.

Medicina regenerativa com a part d'un procés multidisciplinari

Els especialistes coincideixen en dues apreciacions. La primera és que la medicina regenerativa ha de ser part d'un procés multidisciplinari, en el qual han d'intervenir diferents especialistes i tractaments. No perquè s'infiltri s'ha de deixar de costat la fisioteràpia, o algun altre tractament com pot ser la medicina hiperbàrica.

La segona es refereix als riscos que porta emparellada la seva popularitat. A vegades, les tècniques que s'anuncien no han estat científicament provades, o s'apliquen per personal qualificat.

No tothom pot posar factors de creixement. Després del seu ús a la medicina estètica, hi ha alguns comercials que estan intentant introduir-los a la medicina de l'esport. Posant sense sentit aquests tractaments sense fer un diagnòstic adequat.

La medicina regenerativa s'ha d'aplicar amb precaució, previ

diagnòstic i sempre per personal qualificat; especialistes en medicina esportiva, traumatòlegs, reumatòlegs o metges especialitzats en recuperació.